

Aanpassingen decreet Lokaal Cultuurbeleid ikv Planlastvermindering

Op 8 april gaf de Vlaamse Regering, na advies van de betrokken adviesraden en van de Raad van State haar goedkeuring aan het ontwerp van decreet dat de algemene regels vaststelt voor periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest (het Planlastendecreet).

Dit ontwerp wordt nu aan het Vlaams Parlement voorgelegd. We verwachten dat het tegen het einde van dit jaar ook definitief wordt goedgekeurd.

De algemene uitgangspunten van dit decreet zijn:

1. De sectorale beleidsplannen worden geïntegreerd in één meerjarenplan. De sectorale decreten verwijzen, voor wat betreft de vormvereisten van de lokale planning en rapportering, alleen naar de bepalingen over de strategische meerjarenplanning, het budget en de jaarrekening in de organieke regelgeving.
2. De Vlaamse overheid kan een aantal beleidsprioriteiten naar voor schuiven. Deze kunnen enkel betrekking hebben op te verrichten activiteiten, te leveren prestaties en/of te bereiken effecten. De subsidieregelingen kunnen geen voorwaarden bevatten met betrekking tot de aard van de in te zetten middelen of de organisatorische structuur van het lokaal bestuur.
3. Er kan wel een cofinanciering geëist worden.
4. De sectorale decreten kunnen bepalen dat de lokale besturen moeten aantonen dat ze lokale belanghebbenden hebben betrokken bij de opmaak van de strategische meerjarenplanning.

Heel concreet wil dit zeggen dat een aantal sectorale decreten de komende maanden moeten aangepast worden aan dit Kaderdecreet.

Binnen cultuur moeten het decreet Lokaal Cultuurbeleid en een klein deel van het Cultureel-Erfgoeddecreet (de niet intergemeentelijke erfgoedconvenanten) worden aangepast aan deze algemene richtlijnen.

De timing voor deze aanpassingen is vrij strak. Bedoeling is om de ontwerpdecreten een eerste keer op de Vlaamse Regering te brengen rond 15 september. Dit betekent dat reeds voor de zomer de ontwerpversies klaar moeten zijn. Op het Cultuurforum 2020 dat Vlaams minister Schauvliege op 30 mei organiseert, zal een toelichting worden gegeven over de nieuwe beleids- en beheerscyclus voor lokale besturen. Op de Junitoer van Locus (17 juni) wordt een groot overleg en inspraakmoment met de ruime sector gepland over de geplande wijzigingen.

Op 27 april vond een eerste overlegmoment plaats tussen het kabinet Cultuur, de administraties, steunpunten, de VVSG, de VVP en belangenbehartigers uit de betrokken sectoren. Het kabinet gaf een algemene toelichting bij de eerste voorstellen. Uiteraard is er de komende weken nog voldoende mogelijkheid om met de diverse sectoren in gesprek te gaan.

De eerste voorstellen i.k.v. het decreet Lokaal Cultuurbeleid:

Algemeen:

- Vlaams minister Schauvliege kiest er heel bewust voor om één decreet te behouden, waarbij wel extra aandacht gaat naar bibliotheken en cultuurcentra als aparte instellingen. De middelen die nu naar deze instellingen gaan, gaan niet op in het grote geheel.
- Het is de bedoeling om met het nieuwe decreet betreffende het Lokaal Cultuurbeleid een kader te geven op basis waarvan gemeentebesturen kunnen intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteiten.
- Deze prioriteiten en de daaraan gekoppelde middelen zullen in het uitvoeringsbesluit, dus op een later moment worden bekend gemaakt.
- De grootste verandering is dat de subsidies worden toegekend op basis van Vlaamse beleidsprioriteiten voor activiteiten, prestaties en/of effecten die de gemeente zal moeten verrichten, leveren en/of bereiken en dus niet meer worden gelinkt aan personeelsuitgaven.

Gemeentelijk Cultuurbeleid:

- Hoofdstuk 1 van het ontwerpdecreet handelt over het gemeentelijk cultuurbeleid en bepaalt waaraan een bestuur moet voldoen om in te tekenen op de Vlaamse beleidsprioriteiten. Voorlopige voorstellen in dit kader zijn:
 - o Beschikken over een bibliotheek
 - o Beschikken over een cultuurcentrum of een gemeenschapscentrum
 - o Inspraak organiseren bij de strategische meerjarenplanning
 - o Een minimaal bedrag besteden per inwoner aan verenigingen en instellingen
 - o Beleidsrelevante informatie aanleveren

Het Cultuurcentrum:

- Hoofdstuk II handelt over het cultuurcentrum. Als bijlage bij het decreet wordt een lijst van Steden en Gemeenten opgenomen die recht hebben op een cultuurcentrum in een bepaalde categorie. Deze steden en gemeenten, dezelfde als die nu bedoeld zijn in het huidige decreet lokaal cultuurbeleid, kunnen intekenen op de hieraan gekoppelde prioriteiten.
- De categoriën A, B en C blijven behouden.
- De bepalingen i.v.m. het beheersorgaan (dit wordt immers via het Cultuurpact geregeld) en personeel vervallen.

De Openbare Bibliotheek:

- Hoofdstuk III gaat over het Openbaar Bibliotheekwerk. Ook hier wordt een aantal bepalingen opgesomd voor besturen die willen intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteiten:
 - o Onafhankelijk, pluriform aanbod
 - o Onlinecatalogus
 - o Zo laagdrempelig en toegankelijk mogelijk aanbod
 - o 75% vh budget besteden aan Nederlandstalige publicaties
 - o De bepalingen i.v.m. het beheersorgaan (dit wordt immers via het Cultuurpact geregeld) en personeel vervallen....
- De provincies behouden hun opdracht in het kader van het streekgericht bibliotheekbeleid .

Steunpunten en sectororganisaties:

- Voor de digitale bibliotheek (Bibnet), de voorzieningen voor bijzondere doelgroepen en het steunpunt Lokaal Cultuurbeleid(LOCUS) zijn er geen inhoudelijke wijzigingen.
- Voorstel is om de VVC expliciet als belangenbehartiger in dit decreet op te nemen.
- In de praktijk zal niets wijzigingen aan de ondersteuning van deze verenigingen.

Brussel:

- Voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest moet worden bekeken of er wijzigingen mogelijk/nodig zijn. Het Brusselse Gewest valt niet onder de verplichtingen van het Planlastendecreet en de beleids –en beheerscyclus voor lokale besturen.

Inspraak en advies:

- Er blijft zeker een hoofdstuk over overleg en inspraak in het decreet behouden. Dit stuk wordt herschreven in de zin dat besturen moeten aantonen dat ze inspraak en participatie van belanghebbenden moeten organiseren. Dit hoeft echter niet noodzakelijk via de traditionele cultuurraden. Wij staan open voor nieuwe vormen van inspraak en participatie.

De eerste voorstellen i.k.v. het Cultureel-erfgoeddecreet:

- Het stuk dat handelt over de provinciale erfgoedconvenanten wordt herschreven. Hierbij wordt ook rekening gehouden met de doorbraken in het Witboek Interne Staatshervorming.
- Over de gemeentelijke erfgoedconvenanten zal eerst overleg worden gepleegd met de betrokken besturen. Hierover wordt later een concreter tekstvoorstel gedaan.

Bovenstaande geeft de grote lijnen weer van de intenties van Vlaams minister Joke Schauvliege. De principes liggen vast. De komende dagen en weken zal er hierrond met diverse betrokkenen verder worden overlegd. Er is uiteraard ruimte voor kleine bijstellingen en meer concrete invullingen (ter voorbereiding van de beleidsprioriteiten).

Voor meer informatie of suggesties kunt u contact opnemen met Lien Verwaeren:

lien.verwaeren@vlaanderen.be of 02/ 552 63 00.